

s.remissvar@regeringskansliet.se

Dnr: S2019/03056

Remissvar – Socialstyrelsens rapport: Uppföljning av primärvård och omställningen till en mer nära vård, deluppdrag I – Nationell insamling av registeruppgifter från primärvården

Sveriges Arbetsterapeuter har tagit del av Socialstyrelsens rapport *Uppföljning av primärvård och omställningen till en mer nära vård, deluppdrag I – Nationell insamling av registeruppgifter från primärvården*.

Sveriges Arbetsterapeuter företräder en hög andel arbetsterapeuter i yrkesverksam ålder i Sverige. Vi tillvaratar och driver arbetsterapeutens yrkesmässiga och fackliga intressen. Med en hög representativitet kan vi som organisation föra arbetsterapiens och arbetsterapeuters talan i Sverige och internationellt.

I Socialstyrelsen i uppdrag har ingått att utveckla den nationella uppföljningen av primärvården och uppföljningen av omställningen till en mer nära vård. I deluppdrag I utreds förutsättningarna för nationell insamling av registeruppgifter från primärvården med förslag på variabler och personalkategorier som bedöms vara nödvändiga att omfattas av en uppgiftsskyldighet för sjukvårdshuvudmän i primärvården.

Sveriges Arbetsterapeuter har under många år uppmärksammat behovet av att bättre kunna följa upp arbetsterapi och rehabilitering på nationell nivå. Vi välkomnar därför Socialstyrelsens förslag när det gäller uppgifter som föreslås ingå i det utvidgade nationella patientregistret för primärvården. De behövs för såväl utvärdering, forskning och kvalitetsförbättring samt är nödvändigt för att åstadkomma en mer jämlik vård och rehabilitering på befolkningsnivå.

Särskilt positivt ur ett arbetsterapeutiskt perspektiv är förslaget att alla hälso- och sjukvårdsprofessioner ska omfattas och inte enbart läkare inom primärvården när det gäller vilka uppgifter som får behandlas. Förslaget är mycket bra och något vi länge efterfrågat. Det är en viktig förutsättning för en god och nära vård att arbetsterapeutens insatser i primärvård finns med bland övriga professioners registrerade insatser. Dessvärre råder det i dag en stor variation på tillgång till arbetsterapeuter i regionsdriven primärvård. Vissa saknar helt tillgång vilket skapar en ojämlig tillgång till arbetsterapi och nedsatta möjligheter för medborgaren/personen i behov av arbetsterapi att få sina behov av rehabilitering

tillgodosedda. Genom att kunna följa statistik på professionsnivå skapas bättre förutsättningar för en mer jämlik vård och rehabilitering. Det skapar även bättre möjligheter att följa upp professionsspecifika processer.

Vi ser även positivt att ICF och KVÅ ska finnas med och kunna följas upp i det nationella hälsodataregistret. Både ICF och KVÅ används frekvent ute i verksamheter av arbetsterapeuter men hittills så har nationell uppföljning i primärvård saknats. ICF används brett inom rehabilitering och är en viktig grund för att beskriva kroppsfunction, aktivitet och delaktighet. Det används också ofta som en grund för vårdokumentationen inom rehabilitering. För att stödja användning av ICF och som service så mappar Sveriges Arbetsterapeuter instrument till ICF. KVÅ används även det på olika sätt ute i verksamheterna i framför allt regional uppföljning. De blir även allt viktigare för att följa upp olika processer och vårdförlopp. Vi välkomnar därför möjligheten med uppföljning av KVÅ på nationell nivå i primärvården när det gäller arbetsterapiinsatser. Även när det gäller KVÅ så har Sveriges Arbetsterapeuter verkat för att det ska kunna användas ute i verksamheter. Exempelvis så tas ett urval av KVÅ-åtgärder årligen tagits fram av förbundet.¹ Framgent med det här förslaget som grund så ser vi att det via KVÅ finns stora möjligheter att kunna följa upp olika insatser som har betydelse för att följa riktningen mot en god och nära vård. Exempelvis arbetsterapeuters arbete med förebyggande och hälsofrämjande insatser.

Ett område som inte finns beskrivet specifikt i förslagen men som vi saknar gäller registeruppgifter för hjälpmedel och hjälpmedelsförskrivning. Visserligen kan KVÅ användas som åtgärds-koder men vi vill ändå uppmärksamma behovet av specifika registeruppgifter inom området. Möjligheter för personer med funktionsnedsättningar att kunna få ett hjälpmedel förskrivet varierar stort över landet. Behovet av en mer jämlik hjälpmedelsförsörjning är något som Sveriges Arbetsterapeuter aktivt verkar för och ser behov av att uppmärksamma.

Sjukskrivning är ett annat område som vi saknar uppgifter om i förslaget. Många arbetsterapeuter och rehabiliteringskoordinatorer arbetar aktivt i primärvården för att personer ska kunna komma åter i arbete och här är sjukskrivning en del i det. I dag är det svårt att följa statistik utanför sin egen verksamhet och region.

Socialstyrelsens förslag omfattar heller inte PROM (patientrapporterade utfallsmått). Det är en brist i förslaget menar vi och ser det som en viktig del för att kunna uppnå en mer personcentrerad vård att även kunna samla PROM. Det behövs mer patientrapporterade uppgifter i primärvården. Den utveckling som exempelvis PrimärvårdsKvalitet planerar när det gäller PROM-relaterade mått för specifika patientgrupper borde följas av fler och omfattas i det här förslaget. Vår förhoppning är att det i alla fall ska kunna komma med i ett senare skede om det inte är möjligt att ha det med i förslaget nu.

---

¹ [Åtgärdsregistrering inom arbetsterapi – ett urval av KVÅ](#) (2022), Sveriges Arbetsterapeuter, 2022.

När det gäller form av primärvårdskontakt så anges i förslaget att det finns behov av att definiera och särskilja mellan olika former av besök, tex hemsjukvård och olika former av distanskontakter. Det är positivt att olika former av distanskontakter uppmärksammas. Ett utvecklingsarbete och en mer ingående uppdelning för det föreslås på sikt. Det ser vi som en angelägen och en positiv utveckling. För att kunna möta personers behov av insatser och följa utvecklingen mot en nära vård så behöver de olika formerna av kontakter definieras och förtydligas. Det kan skapa möjligheter för en ökad personcentrerad vård som utgår från det som är viktigt utifrån personens behov.

Sveriges Arbetsterapeuter

Ida Kämlin
Förbundsordförande